

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Ac Potestate Romanorvm Pontificvm,
Imperatorvm, Regum ac Episcoporum**

Alvarez Guerrero, Alfonso

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 A 2069

De Simonia. cap. Ixii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63477](#)

812 SPEC. SVM. ROM. PONT.

officij, & feruitij spiritualis: quia sicut dignus est opem
mercede sua, vel cibo suo. Matth. x. Luca. x. sic per locum
a conuersis, qui non laborat, non manducet. Et hora cano-
nicæ sunt quadam satisfactio obligationis contraria
propter beneficium, ordinem, vel officium suscepimus
quibus, vel altero eorum quis deuote obligatur ad ipsas
horas dicendas, ut dixi supra in cap. de horis canonice-
is. Et c. xviiiij. Nu. legitur: Solis filijs Leui dedi omnes de-
mas Israelis in possessionem pro ministerio, quo ser-
unt mihi in tabernaculo fœderis, ut non accedant ultra fi-
lii Israel ad tabernaculum, nec committat peccatum mor-
tiferum, solis filijs Leui mihi in tabernaculo feruienti-
bus, & portantibus peccata populi. Nihil aliud possid-
bunt decimarum oblatione contenti, quas in vſus eorum,
& necessaria separauit, & in c. xxxv. Numeri, idem dicitur
sed rogo, ut videas.

DE SIMONIA.

Cap. LXII.

S V M M A R I V M.

- 1 Simonia quid sit, & supra cap. 61. nro. 17.
- 2 Quæ proprie dicantur spiritualia, & quæ annexa.
- 3 Prelatus ecclesiæ absque vitio simonia, aliquid temporali ab
inuitis exigere non potest.
- 4 Gratu & sponte oblatum tempore receptionis alicuius spiri-
tus, an possit licite accipi.
- 5 Pro ecclesiæ consecratione, sola procuratio à prelato exigitur
test.
- 6 Summus Pontifex, an aliquo pacllo & vitio simonia peccati-
volvatur, remisive, & nu 21. Cap. 61.
- 7 Clericis super corpore vigilantibus, possitne vel liceat dan-
cionia.
- 8 Parochialis presbiter, vel alij sacerdotes beneficia eccl-
esiastica possidentes, debeantne gratis spiritualia parochia-
niss administrare,

9. Qui proprio sacerdotes appellantur.
10. Consuetudo exigendi aliquid temporale, pro benedictionibus iubentium, & mortuorum exequis, an valeat.
11. Suffici decennium ad consuetudinem inducendam, remissive.
12. Simonia qualiter committitur.
13. Episcopus alienus & pauper, verum posse operas suas spirituales locare.
14. Simoniacus in ordine quantumcumque toleratus, nec quo ad se, nec quo ad alios, missam celebrare potest.
15. Religiose ingressus cum sit quid spirituale, pro eo debeatne aliquid temporale exigi.
16. Paulla gratia in monasterium recepta paupertatis causa, utram à parte alimentari debeat: Item an postea pauper mortem partem hereditatis habebit, remisitius.
17. Familiares prælatorum inferuentes hac intentione, ut alio quod consequantur beneficium, an simoniam committant.
18. Pro chrismate pecunia non est exigenda, etiam scante consuetus dñe.
19. Abbas aliquem in monasterio recipiens, accepta pecunia, in simoniam insidit.
20. Vexationem redimere in spiritualibus, simonia dicuntur, & mo. 20. Cap. 6. 1.
21. Simoniacus, quidquid ex re simoniace acquisita consecutus fuerit, teneatur ne restituatur.
22. Statutum in fraternitate possum, ne quis recipiatur, nisi promissat datum aliquid, an sit simonia.
23. Quid de dignitate Cardinalatus, & de protectoribus regnum.
24. Ad cuius instantiam, operis author tractatum de simonia compo- posuerit.

Pff 4

LICET

Icer omnis definitio in iure periculosa sit, ut
per Juriscons ultum in lege. omnis defini-
tio ff. de regulis iuris; quia de simonia tracta-
re intendimus, in primis definitionem simo-
niæ, Deo optimo maximo auxiliante, di-
cemus.

¹ † Simonia est voluntas studiosa emendi, vel vendedi ali-
quid spirituale, vel spirituali annexum. Quicunque ergo
dat, aut recipit pro spirituali vel spirituali annexo aliquid
temporale, simoniam incurrit. ista est communis senten-
tia sacrorum Theologorum, & Jurisconsultorum.

Et dicitur aliquid spirituale, scilicet per essentialiam, sicut
dona, & virtutes, & gratia. Itaque spirituale proprium di-
ctum non est, nisi id, quod essentialiter est spirituale: &
hoc est duplex; quia aut est pure spirituale, ut gratia, &
virtutes, & dona, & huiusmodi; vel est essentialiter spiri-
tuale acceptum in elemento corporali, ut gratia sacramen-
talium; & sic sacramenta dicuntur spiritualia per causam,
quia operantur ad gratiam. Dicitur etiam aliquid spiri-
tuale participatiue, ut ecclesiæ, & cœmiteria, & vasa ministe-
rialia altaris consecrata. Dicitur etiam spirituale ordinati-
ue, quia ordinatur ad aliquid spirituale, ut decimæ, & pri-
mitivæ, & omnia beneficia ecclesiastica ordinantur ad ali-
quid spirituale, ut ministri ecclesiæ sustentari valeant, &
libere spiritualibus intendere. Et presentatio patroni et
ius spirituale.

² † Itaque quædam sunt proprie spiritualia, & spiritualia
secundum se ipsa, ut sacramenta, dona, virtutes; quædam
autem sunt spiritualia ex hoc, quod spiritualibus adha-
rent. Annexa vero dicuntur, quæ sunt deputata ad usum
spiritualium, sicut sunt calices, & bona deputata ad usum
ministrorum ecclesiæ. ita Cardinalis sancti Sixti in cap. j.
j. qual. st. j.

³ Ex supra dictis notate, quod prelatus ecclesiæ provis-
spiritualis potestatis, ad quem ex officio tenetur, non po-
test absque vitio simoniæ temporale aliquid exigere ab
inuitis, quia Episcopus debet sacramenta, & alia spiritus-
lia suis subditis gratis impendere, ut per doctor, in c. suum
de

de simon. Et Petrus in cano.j.c.v.dicit Episcopis ; pascite qui in vobis est, gregem Dei, prouidentes non coacte, sed spontaneè secundum Deum, neque turpis luri gratia. j. si- ne simonia. Et gratis accepistis, gratis date, Matth.x. & Apostle.ad Corint.j.cap.xj. Gratis euangelium Dei euan- gelizauit vobis, & cætera : & Petrus dixit in epist. cap.iiij. Vnusquisque, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrates, sicut boni dispensatores multiformis gratie Dei. & in c.j.j.q.j. & in c.faluator.j.q.ij. multa optima in- uenies circa istum punctum.

In summa scias, quod pro spiritualibus incorporalibus quandoque munus datur pro homine digno, nec est pec- catum, si est munus à lingua. c.filium .j.q.j. sed & obsequiu- um temporale, dum tamen sine paftione, c.de cætero. de cleri. non residen. De spirituali obsequio non est quæftio, quin quandoque dari posuit, etiam ex conuentione. c. sig- nificatum. de præben.

† Sed aduertite, quod illud, quod gratis, & sponte obla- tum est tempore receptionis alicuius spiritualitatis, potest licite recipi, si nulla præcelsit taxatio, vt per doct. in dict. ca.dilectus filius. de simo, & in cap. sua. eo. tit. vbi dicit Panor. Nota pro Cardinalibus, seu alijs prælati, quibus mu- nuscula conferuntur, rogantes pro aliquo beneficio conffendo: quia non inducunt simoniam, & arbitran- dis muneribus, an inducunt simoniam, debent considera- ri perfone dantis, & recipientis, qualitas, & quantitas mu- neris donationis. ita docto. in cap. & in quæftiones, de simo, & ibi dicitur etiam, quod ordinatio, vel consecratio non censetur simoniaca, licet ordinatori aliquid datum fuerit non ex pasto. Sed fortiter obstat illud, prohibi- tum dare propter publicum bonum, prohibitum est acci- pere a sponte dante, vt per Bald. in auætent. sed hodie. C. de Episcop. & cleric. gloss. in cap. statutum. g. fin. de re- script. libro sexto. gloss. in c. exigit. de censib. eodem libro. Sed solutio in promptu est; quia nulla lege caueritur, nec prohibetur, quod Episcopus non recipiat oblationes, & illud, quod gratauerit, & sponte datum est tem- pore receptionis alicuius spiritualitatis; præcipue quod

Eff 5 Aposto.

Apostolus in modica quantitate recepit à Macedonibus prædicando Corinthijs, vt in Epist. ad Corint. cap. xj. dicens, quod mihi deerat, supplerunt fratres, qui venerunt à Macedonia, & voluntarie dabant. Sed aduertite, quia Apostolus dicit argentum, & aurum, aut vestem nullius concupiui, sicut ipi scitis, quoniam ad ea, quae mihi opus erant, & his, qui mecum sunt, ministrauerunt manus istae. Itaque non petebat Apostolus, sed accipiebat illud, quod ei sponte, & gratis offerebatur. nota bene.

¶ Et prelatus pro consecratione ecclesiæ solam procurationem exigere potest, vt in c. cum sit. de simo. & videbis tex. in c. cum Apostolus, de censib. & ibi doct. & de procuratione Episcopi videbis optimum tex. in extrauagantis electionis Apostolus. Sed Episcopus non potest exigere procurationem, nisi in casibus à iure expressis, vt per Anton. de Butrio in cap. conquerente, de officio. ordi. & doct. in cap. cauendum. x. quæst. iij. vbi dicit, quod quando Episcopus venit pro depositione clerici, debet venire sumptibus suis. & in c. si forte. lxv. dist. dicit, quod Episcopi, qui vocantur ad consecrationem Episcoporum, debent venire sumptibus suis. Quid si Episcopus erat pauper, infra dicetur. Et an valeat consuetudo aliqua, vt pro spirituali aliquid derur temporale, etiam infra dicetur. Sed si Episcopus est diues, non debet accipere procurationem, exemplo Apostoli. Et si ecclesia est pauper, suis sumptibus Episcopus visitabit ecclesiam. cap. cauendum. x. quæst. iij. gloss. & docto. in cap. cum sit. de simo. Et non debet Episcopus aliquid temporale accipere pro consecratione vestium, & calice, & similibus, & pro ecclesiastico ministerio exercendo: non debet exigi pecunia pro sacramento, vt per docto. in c. ad nostram, de simoni. Et dicitur sacramentum quasi sacræ rei signum. c. multi. j. q. j. & pro spiritualibus nō debet aliquid conferri etiam gratis, si principaliter datur pro ipsis spiritualibus; sed dehet conferri gratis ex charitate quadam. de hoc vide doc. in c. si quæstiones, de simo. ¶ Et an summus Romanus Pontifex aliquo pacto inuoluatur vitio, & peccato simoniae, vide cardi. in. c. j. de simo. Et ibi vide Panor. & in. c. extirpandæ. g. qui vero, de

præ

Sed
uq;
qua
Q
uinc
zi,q
pros
didi
sciu
ter f
darm
bus
tella
niac
qui
vi d
in iu
I
cisa
dic
cerd
Ron
Pan
†
supe
Hoc
deb
ad n
ne l
Act
tua
slim
loq
m. j
quæ
id a
ur

Praben. & vide S. Tho. in iiiij. distinc. xxv. & in ij. ij. q.c.
Sed aduertite, quia non est dare simoniam de iure positi-
vo; & vitroque testamento prohibetur, vt in c. ex multis. j.
quæst. iiij.

Quod autem detestabile sit crimen simoniæ de iure di-
vino, quatuor exemplis probatur; primo exemplo Gie-
zi, qui propter simoniam, quam commisit, factus fuit le-
prosus. iiij. Regum ca. v. Secundo, exemplo Iudæ, qui ven-
didit redēptionem omnium, propter quod laqueo
se suspendit. Tertio, exemplo Simonis magi, qui prop-
ter simoniam, quam committere voluit, fuita beato Petro
damnatus. Actuū viij. Quarto, exemplo Christi qui omni-
bus peccatoribus in téplo dimissis solos simoniacos in de-
tēlationē criminis exclusit, Ioannes ij. Ideo quia qui simo-
niaci sunt, sp̄ritus sancti gratiā habere nō possunt, vt in c.
qui studet. j. q. j. c. vendētes. j. q. iiij. Et de iure positiuo etiā,
vt dixi, est reprobata simonia sub grauibus p̄cenis statutis
in iure, vt infra dicentur, quæ nō ligat summū Pontificem.

Itaque concludamus ex superius dictis, quod simonia-
ci sacerdotes esse non possunt. c. quicunque. j. q. j. vbi litera
dicit; Quicunque sacros ordines vendunt, aut emunt, sa-
cerdotes esse non possunt. An scriptores bullarum in curia
Romana præmium recipientes incurvant simoniæ, vide
Panorm. & docto. in c. j. de simo.

† Et dico, quod potest dari pecunia clericis, vt vigilent
super corpore, nisi sit pactum de dicendo orationes. ita
Hosiliens. in summar. Et pro exequijs mortuorum nihil
debet exigi, sed consuetudo pia debet obliterari, vt in cap.
ad nostram. & cap. cum ecclesiæ. de simo. de consuetudi-
ne laudabili d. xi supra. dixi allegando sanctum Petrum
Actuum viij. Petrum dixisse Simoni mago: pecunia tua
tra tecum sit in perditionem; quoniam donum Dei exi-
stasti pecunia possideri; nunc dico, quod illa auctoritas
loquitur de ordine sacro, & dono Dei, cap. quos conslite-
nt. j. questione. j. vbi dicitur; quod sacra lectio testatur,
quod vendens dignitatem, & cetera. & ille textus se refert
id auctoritatem Apostolicam. Actuum viij. Itaque vide-
tur illæ textus interpretari illam sacram auctoritatē Petri,

vt

vt habeat locum in dignitatibus, & beneficijs ecclesiasticis: ideo vendens beneficium ecclesiasticum videtur facere contra sacram authoritatem beati Petri. facit textus in cap. si quis dator. j. quæstione tertia: Vbi dicitur; Si quis recipit præbendas sub interventu pecuniae, non excluditur à perditione Simonis Magi etiam nunc. & ita damnatur, sicut damnatus fuit Simon Magus. Ita eadem pena imponitur vendenti præbendas, quæ imponuntur vendenti sacrum ordinem, & beneficium ecclesiasticum; quia de iure diuino, ut dixi supra in isto speculo. tunc lo. xxxiiij.

¶ † An presbyter parochialis, & alij sacerdotes possidentes beneficia ecclesiastica debeant gratis spiritualia parochianis administrare: dicamus quod sic. ideo pro beneficioribus nubentium, & exequijs mortuorum nihil exigere debent proprij sacerdotes.

¶ † Et appellantur proprij sacerdotes omnes illi sacerdotes, qui possident beneficia in illa ecclesia, ybi celebrantur exequiae mortuorum; quia omnes illi coadiutores sunt presbyteri parochialis; licet presbyter parochialis sit caput ecclesie. Itaque sacramenta, & alia spiritualia suis parochianis gratis impendere debent. Et si aliquid ex pacto exigit, simonia est; & exactio significat extorsionem, si sit à nolente. Si autem non ex pacto, sed extente sperat, quod postea detur, est simonia mentalis, quæ differt ab alia; quia non tenetur restituere acceptum, sed sufficit agere poenitentiam, ita Felim. post alios in cap. suam, de simon. Quid de canonico, qui vadit ad diuinam solam intentionem, ut percipiat distributiones quotidianas; committit simoniā mentalē. de his omnibus videbis text. & doctor. in capitu. cum in ecclesia, & in cap. suam. & cap. ad Apostolicam. de simon. & vide gloss. singular. in cap. primo de clericis. non residen. & vide Cardin. in clement. prima de celebrat. missarum, & videbis Abbatem multa dicentem in cap. ex parte, de officio delegat. dixi superius, quod omnes beneficiati sunt coadiutores presbyteri parochialis. vide supra in titulo de horis canonici. cap. xxxiiij.

Quid

Quid † de consuetudine, an valeat consuetudo aliqua,¹⁰
 ut possit exigi aliquid temporale pro benedictionibus nu-
 bentium, & pro exequijs mortuorum, & alijs similibus?
 Conclude breuiter, quod non valet consuetudo, ut tem-
 pore sacramenti aliquid conferatur ab invito; quia non
 potest consuetudine introduci, ut aliquid detur pro sacra-
 mentis, vbi præcessit exactione; quia initium facit simonia-
 cum, & vitiosum. Sed valet consuetudo, ut aliquid detur
 tempore collationis seu ex post facto, vbi ex mera libera-
 litate populi fuit introducta: ita tamen, ut sacramenta pri-
 us liberaliter conferantur. Sed si voluit libere dare tempo-
 re sacramenti, potest recipi; aut noluit, & tunc ne videan-
 tur sacramenta vendi, debent libere conferri, sed postea si-
 ee compulsione ad obseruandum consuetudinem, & ita vide-
 tur sentire litera in dicto cap. ad Apostolicam. Sed contra
 hoc fortissime opponitur; Nam ex his, quæ sunt meræ fa-
 cultatis, non introducitur consuetudo, nec ex datione an-
 nua gratis facta, ut per doctor. in l. prima. C. de fernitut. &
 aqua. Bart. in l. cum de in rem verso. ff. de usuris. Cinus in
 l. prima & secunda. C. quæ sit longa consuet. Ioannes An-
 dreas in cap. Ioannes. de cleric. coniuga. Sed non obstan-
 tibus oppositis laici tenentur ad obseruantiam lauda-
 bilis consuetudinis, quia licet scriptum sit, quod diuturna
 præstatio facta ex mera liberalitate non producit
 obligationem, ut notat Innoc. in cap. cum ecclesia. de cau-
 sa possessio. & proprie. & per Angelum. & docto. in l. si cer-
 tianinis. C. de pactis. illa non procedunt in præstatione,
 que sit in piam causam, ut per Feli. in c. ad Apostolicam.
 de simon. & de tali consuetudine ordinarius est iudex cō-
 petens inter clericos & laicos. † Et ad inducendam istam
 consuetudinem sufficiunt. x. anni, quia est præter ius, & no-¹¹
 contra, ita Feli. in d. c. ad Apostolicam. & de ista consuetu-
 dine multa dixit Panor. in c. suam. de simo. Et ibi dicit Fe-
 li. post alios docto. quod consuetudo habet initium bonū
 à spontanea obligatione, & voluntate; secus, si habuit ma-
 lum initium, puta ab exactione, quia tunc talis consuetu-
 do non esset laudabilis, ita etiam notanter tenet Panor. in
 d. c. suam. Vos cogitate. Ita ex supradictis collige, quod

pro-

proprius Episcopus, & proprius sacerdos non potest aliquid exigere a laicis, cessante dicta consuetudine, ubi sumptus desit. Et distingue latius de mente omnium do-
ctorum, quod aut proprius sacerdos habet, unde vivat, &
tunc cessante consuetudine non potest aliquid exigere, sed
gratis oblatum licite recipere potest, ut in ca. tua, &c. & si
questiones de simo. Si vero desunt sumptus necessarij, ut
si potest honeste sibi aliunde acquirere victum, non potest
aliquid exigere, impudet enim sibi, quia tale tenue benefi-
cium acceptauit. quare ergo victum manibus, aut indu-
stria e. clericus victum. xcij. distinct. & ibi est optima. glo.
Nam Apostolus quererebat sibi victum manibus, vt in c. cū
Apostolus. de censibus. Et in ca. xx. Actuum Apostolorum
legitur de Apostolo; Argentum, & aurum, aut vestem nul-
lum concupiui, sicut ipsi scitis; quoniam ad ea, quæ mihi o-
pus erant, & his, qui mecum sunt, mihi trauerunt manus
istæ. Et simonia committitur non solum impendendo a-
liquid spirituale pro temporali, sed etiam omittendo spi-
rituale, quod tenebatur impendere propter commodum
alicuius temporalitatis: & sic committitur simonia, quod
cunque spirituale committatur, vel omittatur pro com-
modo temporali, per tex. & docto. in c. nemo, de simo. Si
vero non potest proprius sacerdos sibi victum querere,
tunc vel Episcopus sibi prouidebit, vel populus poterit
compelli ad praefundum sibi necessaria victui. de hoc bo-
na gloss. in c. omnis Christianus, de consecra. dist. j. quæ di-
cit, sacerdotem indigentem posse subtrahere spiritualem
populo, nisi faciat oblationem, unde possit viuere. Sed ad-
uertite, quia Christus dixit Matth. x. Dignus est operarius
mercede sua, vel cibo suo, sequitur textus, In quancunque
enim ciuitatem, aut castellum intraueritis, interrogate,
quis in ea dignus sit; & ibi manete, donec excatis. & Apo-
sto. ad Corinthi. j. ca. ix. dicit; Quis militat stipendijs suis
vnquam? Si nos vobis spiritualia seminamus, magnum est;
si nos carnalia vestra metamus? nescitis, quoniam qui in
sacrario operantur, quæ de sacrario sunt, edunt, & qui al-
tari deseruiunt, de altari participant. Itaque Apostolus vo-
luntarie laborauit manibus proprijs, quia in illis partibus

co.

conueniebat. Et Dominus ordinavit his, qui cuangelium annuntiant, de euangelio viuere, dicendo; dignus est operarius mercede sua, vel cibo suo. Matth. x. & Lucæ. x. sed ipse Apostol. in d. ca. ix. dicit, quod bene poterat viuere de euangelio, sed illa potestate non fuit vsus apud Corinthios. Sed aliquando illa potestate usus fuit, ut in episto. ij. ad Corinthios. c. xij. dicens eis: Gratis euangelium dei euangelizauit vobis, alias ecclesias spoliaui, accipiens stipendium ad ministerium vestrum; & cum essem apud vos, & egerem, nulli onerosus fui. Nam quod mihi deerat, suppleuerunt fratres, qui venerunt à Macedonia, & vide in ca. de his. de ecclesi. ædificandis. Itaque meo iudicio per superius dicta populus poterit compelli ad præstandum sibi necessaria. v. & cui, proprio sacerdoti indigent, & ad hoc Episcopus est iudex inter clericos, & laicos, & contra inobedientes poterit inuocare brachium seculare. Et ista est, ut dixi, meo iudicio optima via, & scriptum est vigesimo tertio cap. Exodi; non apparebis in conspectu meo vacans.

Si tamen vero est Episcopus alienus, & pauper, poterit operari suas spirituales locare, non ut directe pro spiritualibus recipiat temporale, sed in compensatione damnorum, que sustinet in exhibendo præsentiam suam, ut notat Innocent. in cap. quoniam, ne prælati vices suas; & sic intellige glossam in cap. præcipimus. xxj. quastione secunda, que simplicitur dicit, Sacerdotem posse suas operas locare, & vide de hoc Panor. in capit. suam. de simoni. & vide doctor. in cap. significatum, de præbend. & ibi Ancha. & vide glossam, & doctores in capit. de clericis non residentib. libro. vj. & vide Ioannem de Immo. post Host. in d. c. significatum. & dicunt, quod optimum est locare operas suas temporales pro certa mercede, & conducens poterit dicere, quod gratis celebret. & vide ca. tue nobis, de simo.

Et oratio nullo modo sub precio venit, cum sit spiritus de. Et facere passionem de Missa simoniacum est. Sed si clericus non habet allos sumptus, potest accipere dearios, non quasi pretium Missæ, nec ex pacto, sed

q. m. 2.

quasi sustentamentum vita: & ita de oratione priuata. it
Cardin. sancti Sixti in dicto cap. primo. i. q. j. & ibi videbis
eum in ea. gratiam. i. q. j. Et aduertere quod pactiones in be-
neficialibus simoniam inducunt, ut dixi in titulo de pensio-
nibus ecclesiasticis supra in isto speculo.

14 Et simoniacus in ordine quam tunc que toleratus, nec
quo ad se, nec quo ad alios, potest missam cantare: itaque
est suspensus quo ad se, & quo ad alios, nec prodest renun-
tiare beneficio, nec dispensatur cum eo, nisi per solum pa-
pam, & de hoc vide Innocen. in cap. tanta. de simo. & viet
tex. in. c. gratiam. j. q. j. Si vero est simoniacus in beneficio,
tunc si est occultus, non est suspensus quo ad alios, sed quo
ad se tantum. & si renuntiat beneficium, potest ordinem
suum exequi post peractam penitentiam: sed illo beneficio
retento, in quo fuit simonia commissa, non potest agere pe-
nitentiam, ut in c. inquisitionis, de sententia ex communione.
Si vero est manifestus, tunc est suspensus etiam quod ad alios,
& licet renunciet beneficio, eget tamen dispensatio-
ne, sicut quilibet notorius criminolus, ut in ca. fin. de tem-
po. ordinan. sed potest cum isto dispensari per Episcopum,
dummodo non sit ille Episcopus, qui commisit simonia,
ut notatur in c. praesentium. iij. q. v. Item quod dixi, quod
notarius simoniacus in beneficio est suspensus quod ad alios;
est verum, quando simonia fuit commissa eosciente,
secus, si eo ignorantie, pura per patrem vel amicum: tunc
non est suspensus quod ad alios; sed non potest illud bene-
ficium licite retinere sine dispensatione, ut in d. cap. praes-
entium. & notatur in cap. sicut, & c. nobis. de simo. &
videbis Innocen. in d. cap. tanta. & videbis Abbatem, &
Felin. ibid.

15 Et ingressus religionis est quid spirituale, unde pro
eo non debet aliquid temporale exigi, alias committitur
simonia, ut in c. non satis, & in c. quoniam, de simo, & tam
recipientes temporale pro spirituali dantes, & consentien-
tes, siue mediatores, inuoluuntur vitio simonie, ut in cap.
inquisitionem, de electione, & c. ij. de confessis. Et com-
mittitur simonia siue a principio institutionis aliquid tem-
porale ex pacto detur, siue annua pensio reddituum, vel pars
con-

constituatur: nam videtur conferre beneficium propter illum annum redditum, vt in c. non satis. de simo. & ibi ponunt docto. practicas conficiendi instrumentum, quando aliqua puella recipitur in monialem, vt non detur aliquid ex pacto, sed pure pro sua deuotione illa puella, vel eius pater offerat monasterio aliquid: vel dicatur volenti intra- re, vt secum aliquid apportet, vt possit viuere; non enim deber duci in pactum, & ita intelligo Innocen. in c. tua. de simo. & vide de hoc Ioannem Andream in cap. quoniam. cod. titu. Et si aliquis renunciat titulum beneficij, vt beneficium conferatur alij per Papam; si præcedit pactum, vt habeat certam pensionem, simonia est. Sed cautelam ponit Panor. in dicit. cap. non satis. & loquitur in Cardinali- vos videre. † Et si puella gratis est recepta in monasterium, & est pauper, pater teneatur eam alimentare: & post mortem patris habebit partem hereditatis. ita Hosti. in summa, in titulo de simoni. tex. in aucten. de sancti. Episc. col. ix. & docto. Neapolitan in constitutione, In aliquibus. Sed non committit ille, cui est necessitatis dare pecunia pro spiritualitate, sicut qui ex necessitate recipit ad usuram, vt per Panor. in c. cum in Ecclesiæ, de simo. An propter vitium simoniae commissum in electione prælati, debeat quis deponi ab officio, & beneficio, dic, vt per Ioannem de Anania, & Panor. in c. inquisitionis, de accusatio. Et pecunia simoniaca accepta per regentes ecclesiæ quomodo di- stribuetur. vide Panor. in cap. de hoc. de simo. ad finem. Et si donatarius, vel qui alia seruitia recipit, procurat in curia Romana beneficia pro donante, vt se liberet ab illa obligatione antidotali, committit simoniam, & est simo- niacus. ita Innocen. in c. tuam. de ætate & qua. & ibi exclamat præserit contra Cardinales procurantes beneficia pro seruitoribus.

† Et familiaris alicuius prælati, si inseruit ei principaliter hac intentione, committit simoniam; sed potest ab eo in genere sperare bonum temporale, & secundario etiam bonum spirituale, id est, beneficium. Itaque principaliter nullus seruat pro beneficio spirituali certo, vel incerto consequendo: nec prælatus licet consert, si principaliter

Gg ducatur

ducatur ad conferendum pro seruitio temporali recepto
de hoc vide gloss. & Antonij de Butrio. & vide Panor. &
Felin. in c. cum essent de simo. faciunt ista ad quæstionem
quam Hostien. ponit in d.c. cum essent; Episcopus repre-
quendam clericum ad seruitium spirituale præstandens
promittens ibi certum salarium annuatim, donec si
prouideret de beneficio cōpetenti; & dicit lictum esse co-
modo specialiter ex pacto se non obligauerit ad seruitio
temporale præstandum; sed caueat prælatus, ne induc-
tur ad conferendum beneficium principaliter propter
vitium temporale, vel spirituale recipiendum, sed quia
meretur; & causa impulsiva, & non finalis sit præstatio
uitij. ita Hosti. vt supra, & ibi videbis Panor. & docto.
Simoniacus in beneficio non deponitur ab ordine, qua-
do non conuincitur per viam accusationis, vt super
dixi. tex in. in c. insinuatum, de simo. de hoc vide incuba-
tionis. de accusa. † Et pro chrismate non debet a pre-
latis exigi pecunia ab ecclesijs, etiam si sit consuetudo;
in c. ea quæ, de simo. non solum pro chrismando, in qua-
rum est sacramentum, sed in quārum est liquor; quia chris-
ma est quid spirituale. de hoc videbis Cardin. sancti Sira
in c. placuit. II. iij. j. quæstione prima, & videbis docto.
Panorm. in dicto cap. ea quæ, & cap. ad nostram. de simo. &
cap. in tantum.

Et Simoniacus afficitur infamia iuris, non ipso facta
sed per sententiam & de hoc vide text. & doctor. in cap. la-
ne xv. quæst. ij. & vide Panor. in c. ex diligenti. de simon. &
Et an officiales possint aliquod minus accipere, vide docto.
in c. statutum. §. insuper. de rescript. libro. vj. & vide Felin.
post Abba. in cap. & si quæstiones, de simo. & an officia.
Romanae curie sint licita, non est præsentis speculatoris:
quia manifesta accusatione non indigent; loquamus
iura.

† Et nota, quod Abbas si pro aliquo accipiendo in mo-
nasterio acceperit pecuniam, committit simoniam. Et
simonia committitur ex sola conuentione, spirituali
recepto; licet non tradatur temporale promissum, & non
solum si datur prælato, sed etiam si datur suis famili-
ribus,

ribus, vt in cap. veniens, de simo. & in cap. ex tuo. Et an si-
monia vitiet monachatum, videbis docto. in dict. cap. ve-
niens. & ita fuit in Giezi, & vide de hoc in e. quoniam, de
simo.

† Et an redimere vexationem in spiritualibus, sit simo 20
nia, dixi in c. præcedenti tractando materiam de pensioni-
bus ecclesiasticis. & pro soluendo excommunicato pre-
tium aliquod exigi non debet, vt in c. aures. de simo. Et be-
neficium simoniace acquisitum in manibus cuius debet
cedi, vide gloss. & docto. in cap. de regularibus, de simo. &
de simonia ignorantiter commissa, vide text. in cap. ex in-
sinatione, & vide in cap. nobis fuit. Et de monacho simo.
nacce recepto vide in cap. dilectus. il. ij. Et prælatus simo-
niacus non potest conferre ordines, quia est suspensus à
fuis, vt in cap. per tuas. de simo. il. j. & in cap. per tuas. il. ij.
notant doct. quod Episcopus in sua diœcesi potest facere
omnia, que sibi Papa specialiter non referuauit. Et simo-
nia est dare pecuniam pro vicariatu, vel pro alia adminis-
tratione rerum spiritualium, vt in cap. consulere, de simo.

† Et simoniacus non tenetur restituere, quidquid conse- 21
cutes est ex re simoniace acquisita, sed sufficit agere pœ-
nitentiam de mente depravata, & hoc intellige, quando
interuenit sola affectio, quia ex sola affectione non tene-
tur restituere, sed in intentione principali depravata im-
minet restitutio. de hoc videbis gloss. & doctor. in ca. fin.
de simo. Sed aduerte, quod sicut in usurâ usurarius tene-
tur restituere quicquid ex mutuo cœsecutus est, quia usu-
ra in utroq; testamento prohibetur; & vt diximus in prin-
cipio capituli, simonia est de iure diuino reprobata, & de
iure positivo sub graibus penit. vt superius exclamauim-
us. Quid de Cardinalibus, cum promouent aliquem in
Episcopum auctoritate summi Pontificis? suo tempore di-
cemus. quia in præsentia non est præsentis speculationis:
& ita dico etiam de dignitate Cardinalatus; quia manife-
sta accusatione non indigent. Sed dicemus infra breuiter.
& attendite quia Reverendissimi domini Cardinales
concedunt indulgentias in ecclesijs titulo suo subie-
tis, vt dixi supra in capitulo de indulgentijs. Et omnis

G g 2 Christia-

Christianus procuret ad missarum solennia aliquid offerre, quia Dominus dixit ad Moysem: non apparebis in conspectu meo vacuus. Exodi. xxiiij. & in cap. omnis de consecratione distinct. j. Et non apparebis vacuus charitate.

22 † Quid de fraternitatibus, in quibus statutum est, ut nullus recipiatur, nisi promittat aliquid se daturum? non est simonia, quia non sunt religiosi stricto modo, ut in rubrica, &c. j. de regularibus, &c. ecclesia Sanctae Marie, de constit. ca. cum laicis quamvis religiosis. de rebus eccl. non alienan. vbi sunt plura genera religiosorum. primum largissime, vnde ille, qui magis diligit Deum, dicitur magis religiosus; vnde dicitur religio Christiana, & religio Christianorum, ut in ca. j. de homici. in vj. Item dicuntur religiosi, clericis secularibus: ultimo dicuntur religiosi & monachi, & regulares, qui sunt multum astrici: ut per totum titulum, & docto. de statu regularium.

23 † Quid de dignitate Cardinalatus, attendite; Nam reuerendissimi Cardinales eligunt Pontificem summum, & eliguntur in Pontifices, & eligunt, & approbant, & representant Episcopos ad libitum, iuridice tamen, & recte in presentia summi Pontificis, & in aliquibus ecclesijs prouident beneficia ecclesiastica. Ideo iudicio meo dignitas Cardinalatus nec directe, nec indirecte potest vendi, nec emi, ut ex supra dictis constat: & mediatores etiam simoniaci sunt, ut iam dixi scribendo de mediatoribus in h. monia.

Quid dicemus de protectoribus regnorum, an possint exigere pecunias à promouendis in episcopatus? loquantur iura supra dicta.

Si promitto tibi ecclesiam, ut negotium meum in Romana curia procures, si moniacus es, ut in c. cum essent, de simonia: secus, ut supra dixi, si seruio gratis, licet secundario sperans à te beneficium. & vide de hoc Hosti. & Gofre. in summa. & vide docto. in cap. tua nos. de simo. & aliqua crux spiritualis portetur pro pecunia, ut per Hosti. in summa. & vide docto. in c. sicut, & ca. audiuimus, de simo. & ibi videbis, quando ecclesia habet diuersa camiteria.

Materia

Materia ista profundum pelagus est, & obscurum, & multi inuoluūt in ista cœitate, & obscuritate: ideo arbitrio Dei, & sacri summi Romani Pontificis animadueraſione tante nefanda & improbitatis materiam relinquamus, sed vide Hostiensem, & Goffredum in titulo de simonia. & videte doctores in titulo de simonia. & videte Ioannem maiorem in iij.dist.xxv. & vide sanctum Thom. in secunda secundæ q.c. & videte in iij.articu.xxv. & ibi videte Catechatum in commentarijs.

† Iubente domino meo illustrissimo Cardin. Paceco, 24 hunc tractatum de simonia composui, cum commorarer Romæ in domo suæ illustrissimæ dominationis, anno M. D. LVI.

AN IVSTE LICEAT CATHOLICO REGNOSTRO IN OCCURRENTI CALAMITATE PETERE, & EXIGERE A PERSONIS ECCLESIASTICIS ALIQUAM PARTEM FRUCTUUM ECCLESIASTICORUM, INTERUENIENTE Tamen approbatione,
Et consensu sacri summi Romani Pontificis. Cap. LXIII.

S V M M A R I V M.

- 1 Hispaniarum Rex in regno suo est monarcha, & de iure superiorem non recognoscit.
- 2 Philippus Hispaniarum Rex, à quibus originem trahat.
- 3 Ius patronatus an transeat ad heredes.
- 4 Quibus ex causis ius patronatus acquiritur.
- 5 Patrono quo & quot debeantur, & num. 6.
- 6 Reges nostri continue debellantes, excessuos sumptus, pro defensione Republicæ Christianæ profuderunt.
- 7 Christiana religio à seuissimo Turcarum Rege continue oppressa, & num. 12.
- 8 Quibus de causis res ecclesie vel ecclesiastice, alienari possunt, remissive.
- 10 Vtrum pro captiivorum redemptione ecclesia ministeria vendenda sunt.

Egg 3

II. Tene-